

Tony Jonathan

Danklied na de overwinning

Toespraak over Psalm 18

Psalm 18

We hebben met elkaar een bijzonder lied gezongen, met de woorden: ‘Hij heerst met Zijn staf van de wieg tot het graf’. En: ‘Dwars door de dood neemt Hij u op in Zijn schoot’ (GL. 223). Bijzonder, want de vorige maand had ik juist vier begrafenissen. Dan denk je: Voor heel veel mensen heeft de dood wel het laatste woord. Maar hier zegt de dichter: ‘dwars door de dood’. Kennelijk heeft de dood niet altijd het laatste woord.

We hebben al gelezen uit Kolossenzen 2, maar ik wil nu ook nog vers 15 erbij lezen. Dus vanaf vers 13 t/m 15: ‘Hij heeft ons alle misdaden vergeven en de schuldbrief die tegen ons getuigde door zijn inzetten en die onze tegenstander was, heeft Hij uitgewist en die uit de weg geruimd door deze aan het kruis te nagelen. En Hij heeft de overheden en machten ontwapend en openlijk tentoongesteld en door het kruis over hen getriomfeerd’. Het gaat mij vooral om vers 15, dat op het kruis Christus de absolute overwinning heeft behaald.

En dan denk ik nog aan Lukas 11, waar we ook de strijd zien tegen de vijand. Vers 21: ‘Wanneer de sterke (dat is de duivel) wél bewapend zijn hofstede bewaakt, zijn zijn bezittingen in vrede’. Die bezittingen van de boze waren wij allemaal. Wij verkeerden in de macht van de satan, en in de macht van de dood. Maar toen kwam er iemand die sterker was dan hij, sterker dan de duivel, namelijk Christus. Hij heeft hem overwonnen op het kruis en heeft hem zijn hele wapenrusting afgenomen, waarop hij vertrouwde. De dood is verslagen en de buit van de vijand is verdeeld (vs. 22). Wij zijn verlost uit de macht van de satan. Een prachtig gedeelte is het zo, deze twee teksten.

Dan lezen we nog iets uit psalm 18. De Heere is te prijzen (vs. 4). Dat hebben we ook gezongen in lied 223: 'Lof zij de Heer, de almachtige Koning der ere'. Vers 5 spreekt over banden van de dood, en beken van verderf. De Statenvertaling zegt hier: beken van Belial, dat is de satan. Ik ga niet het hele hoofdstuk lezen, maar nog wel vanaf vers 47: 'De Heere leeft. Geloofd zij mijn rots, geroemd zij de God van mijn heil!' Christus, die in de eerste paar verzen in de banden van de dood lag, leeft weer. Hij is opgestaan. Geroemd zij de God van mijn heil. De God, die mij gerechtigheid heeft verleend, die volken onder mij gebracht heeft.

In de toekomst zal het nageslacht van Abraham tot zegen voor alle volken zijn. God zal hen van hun vijanden redden en hen verhogen 'boven hen die tegen mij opstaan'. U redt mij van de man van geweld (vs. 49). Profetisch gaat het hier o.a. om Gog en Magog, maar daar kan ik nu niet op ingaan. 'Daarom zal ik U, Heere, loven onder de heidenvolken, voor Uw Naam zal ik psalmen zingen' (vs. 50). 'Hij schenkt Zijn koning grote overwinningen en bewijst goedertierenheid aan Zijn gezalfde, aan David en zijn nageslacht tot in eeuwigheid' (vs. 51).

Christus in de psalmen

Het woord 'gezalfde' is in het Hebreeuws: de Messias, de Christus. Het gaat om de belofte aan David en zijn nageslacht voor altijd, en uiteindelijk om de grote Zoon van David. Dus we begrijpen dat psalm 18 gaat over de Heere Jezus. Hoe moet ik beginnen. Toen ik vanmorgen Rotterdam binnen reed – en we zijn hier helemaal niet bekend – zou je makkelijk verdwalen, je weet niets. Maar dan heb je zo'n hulpmiddel, een digitale kaart; en dan kijk je daarop en kun je je oriënteren. Het is als het ware een hemels zicht, een overzicht van boven als je rondkijkt hier op de Lange Hilleweg. Dan denk je, o ja, dat is het, en dan krijg je een overzicht van alles. Dan begrijp je waar je bent en waar je naar toe gaat.

Een mens, van de wieg tot het graf, leeft zo'n 70 jaar. Nu, ik ben al 72. Als je heel sterk bent, kun je 80 worden. Hoe kun je je oriënteren, als je verdwaald raakt in dit leven. Dan heb je een hemels overzicht nodig om te weten waarom je hier bent: wat doe ik hier. Denk aan Johannes, hij moest de eindtijd beschrijven in het boek Openbaring. Hoe moest hij, iemand van tweeduizend jaar geleden, over de eindtijd schrijven? Welnu, Openbaring 4 zegt dat God een deur opende in de hemel; en toen moest hij naar boven gaan en vanuit een hemels perspectief het boek Openbaring schrijven.

Het is ook niet eenvoudig om het boek Openbaring te begrijpen, want je ziet alles vanuit de hoogte van hemelse vergezichten. Maar zo is het ook als we spreken over

de term 'dwars door de dood'. De dood, ik zei het al, heeft meestal het laatste woord. Ik werkte jarenlang op de eerste hulp; en als de ambulance werd aangekondigd en die kwam zonder zwaailichten, dan was de patiënt al overleden. Er was geen eer meer aan te behalen. Het was te laat, de patiënt was dood. De dood had het laatste woord. Maar de dood is nu door Christus overwonnen. Hoe kan dat?

We hebben het vanmorgen uitvoerig gehad over al die Bijbelverzen, al die gedachten naar aanleiding van het sterven van de Heere Jezus. Hij heeft de dood overwonnen door Zijn glorieuze opstanding uit de doden. Als je uitvoeriger hierover wilt lezen, lees dan 1 Korinthiërs 15. De dood wordt daar gezien als de laatste vijand, maar het is een overwonnen tegenstander. Praten over de dood is vaak taboe. Vroeger helemaal. Ik ga er niet diep op in, want de dood is niet gezellig. Als je jong bent, wil je dat zo lang mogelijk uitstellen; zelfs als je wat ouder bent, wil je eigenlijk liever niet erover nadenken. Maar je leest in de Bijbel wel over mensen die praten over de dood. En Paulus zegt zelfs: voor mij is de dood winst.

Het is winst, maar goed, omdat ik zoveel van jullie hou, Filippenzen, wil ik de dood wel uitstellen. Hoe kan dat nu? Hoe is het mogelijk dat men de dood – en ik heb het ook vaak gezien bij christenen – in vrede en rust tegemoet gaat. Ze weten: aan de overzijde kom ik mijn Heiland tegen. Hoe is dit mogelijk? Welnu, het geheim is, en we hebben het vanmorgen al overdacht: Christus heeft aan het kruis de overwinning behaald!

Het is goed elke keer weer hierbij stil te staan, want we kunnen het heel gemakkelijk vergeten. Daarom heeft de Heere ook het Avondmaal ingesteld, opdat we dit nooit zouden vergeten. Want we zijn niet alleen vergeetachtig van aard, maar van nature vergeet ieder mens om dankbaar te zijn. Zelfs de schenker vergat twee jaar lang zijn belofte dat hij aan Jozef zou denken (Gen. 40:23). Hij deed het niet elke dag, hij had het natuurlijk veel te druk. Maar u en ik, wij hebben het vaak ook zo druk. Daarom zegt de Heere in Zijn genade: Denk aan Mij, en ik geef je een hulpmiddel om aan Mij te denken.

In Kolossenzen 2:15 zegt Paulus: 'Hij heeft de overheden en de machten ontwapend en openlijk tentoongesteld en door het kruis over hen getriomfeerd'. Het wapen van de satan was de dood, maar Christus heeft de overwinning erover behaald. En met name in het boek van de psalmen lees je veel erover, want de psalmen vormen het antwoord van God op de zonde. Wat bedoel ik daarmee? In de boeken van Mozes zie je de schepping, de eerste mens, de zondeval en de dood. Dit zie je in Genesis. God zag dat alles goed was in het begin. Maar aan het eind van het boek Genesis lees je over een doods-kist (Gen. 50:26). Dat is niet leuk, zo heeft

God het niet bedoeld. En de vijf boeken van Mozes maken duidelijk dat God alles doet om de mens te herstellen.

Maar ook de psalmen bestaan uit vijf delen. Als je de Statenvertaling leest, of de HSV, dan zie je boven psalm 1 staan: eerste psalmboek. Bij psalm 42: tweede psalmboek, psalm 73 derde psalmboek, enzovoorts. Vijf psalmboeken dus, en in die vijf boeken zie je het antwoord van God: het herstel door de Man van psalm 1, Christus, Die in psalm 8 moest sterven. Het boek Genesis eindigt met ellende, met de dood. Maar veel psalmen eindigen met een lofzang; het eerste psalmboek eindigt met een lofzang, het tweede, het derde en het vierde ook. En het vijfde psalmboek eindigt met vijf lofpsalmen: de psalmen 146 tot 150. Wat wij vandaag hebben gezongen: 'Lof zij de Heere', dat beantwoordt hieraan. De psalmen tekenen het resultaat van het werk van de tweede mens, Christus. Dan zie je een lofzang waarin alles is hersteld, zoals God het bedoeld heeft. God heeft de mens bedoeld om Hem groot te maken, Hem te verheerlijken, om bij Hem te zijn. Dit herstel vind je in de psalmen.

De Heere Jezus heeft dit uitgelegd tijdens Zijn Bijbelstudie in Lukas 24. Daar zouden we graag bij willen zijn geweest, nietwaar? Want de afstand van Jeruzalem naar Emmaüs, dat is twee uur lopen. En vanaf Jeruzalem begon de Heere Jezus de Schriften uit te leggen, totdat Hij in Emmaüs was. Dus dat betekende twee uur lang Bijbelstudie! Maar ik denk dat jullie dit niet te lang vinden, want als de Heer Zelf het uitlegde, dan zou je elk woord wel willen vasthouden. Wat heeft de Heere Jezus toen uitgelegd? Hij heeft het samengevat in Zijn gesprek met de Emmaüsgangers (Luk. 24:13-35). Hij zei: Weet je niet dat het in de wet, de profeten en de psalmen, dus heel het Oude Testament, gaat over de Messias, de Christus? Ja, dat weten alle Joden. Maar weet je niet dat de Christus moest *lijden*? Dat wisten ze niet, dat hadden ze niet gelezen in de Bijbel. Hij moest lijden en sterven en op de derde dag opstaan. Dat staat over Hem geschreven.

Welnu, toen opende Hij hun ogen, opdat ze de Schriften zouden begrijpen. En ik ben ervan overtuigd dat psalm 18 één van die psalmen was, die de Heere Jezus toen heeft uitgelegd. Want in het boek van de psalmen zijn er allerlei soorten psalmen. Je hebt psalmen die een onderwijzing zijn, je hebt boetepsalmen, je hebt lofpsalmen. Er zijn allerlei soorten, maar je hebt ook de zogenaamde lijdenspsalmen. Dit zijn de psalmen die gelovigen van alle tijden, ook de kerkvaders, vanaf het begin hebben herkend in deze vijf boeken. Er zijn zes psalmen, die specifiek gaan over het lijden van Christus, namelijk psalm 18, 22, 31, 69, 88 en 102.

In die zes psalmen worden ook zes aspecten van het lijden van Christus beschreven. Psalm 18 gaat dan over Zijn overwinning, psalm 22 over de verzoening om ons tot

God te brengen. Psalm 31 noemt het loon van de zonde, dat Hij voor ons heeft betaald; en zo gaat het verder. Dat dit lijdens-psalmen zijn, is overduidelijk. Want de Heere Jezus heeft ze ook aangehaald tijdens Zijn diepe lijdens. Psalm 22 heeft Hij op het kruis geciteerd: ‘Mijn God, Mijn God, waarom hebt U Mij verlaten?’ Dat betekent dat de Heere Jezus tegen ons zegt: Als je psalm 22 leest, denk er dan aan dat het om Mij gaat. Hier ben Ik aan het woord, de Christus.

Dit wordt bevestigd in Handelingen 2, waar Petrus bij zijn eerste Bijbelstudie uitlegt: David heeft psalm 16 geschreven, maar het gaat niet over hemzelf. Het gaat over iemand van wie het vlees geen ontbinding heeft gezien, maar David heeft wél ontbinding gezien. Maar David was een profeet, hij heeft geschreven over de Zoon van David. Van Hem geldt dat Hij geen ontbinding heeft gezien. En als je hier leest: dit zijn ervaringen van David, dan verwijst het allemaal naar Christus. Maar het gaat niet alleen om David, het is David én zijn volgelingen. Zo gaat het ook om Christus en de Zijnen, als je het profetische Woord bestudeert. Dat is het volk Israël, met name het overblijfsel in de nabije toekomst. Maar het gaat ook om ons, christenen van alle tijden zijn tweeduizend jaar lang geweldig bemoedigd door het lezen van de psalmen. We zien de ervaringen van Christus en de Zijnen.

Maar psalm 18 is in het bijzonder de ervaring van Christus, het gaat om Zijn eindoverwinning. We vinden hier de strijd tussen Christus en de satan. In vers 5 lezen we over stromen van verderf van de kant van Zijn vijanden. Psalm 18 is zo bijzonder, hij staat twee keer in de Bijbel. In 2 Samuel 22 wordt de psalm ook geciteerd. Waarom staat dit twee keer in de Bijbel? Een verwijzing naar 2 Samuel 22 zou toch voldoende zijn geweest? Nee, Gods Woord is volmaakt. Het verhaal van Hizkia staat zelfs drie keer vermeld in de Bijbel. Dat betekent: het is profetisch ontzettend belangrijk voor Israël, het getuigenis van God. Hier vinden we iets twee keer in de Bijbel, om ons te laten zien hoe belangrijk het is. In 2 Samuel 22 heeft David dit danklied uitgesproken aan het einde van zijn leven, toen alles klaar was en hij alle overwinningen had behaald. Alles was achter de rug, en toen heeft hij al zijn ervaringen samengevat in 2 Samuel 22.

Dit wordt hier aangehaald in psalm 18:1. Met andere woorden: het is niet maar één conflict, maar alle uitredingen bij elkaar. En dat lees je hier ook: ‘Toen de Heere hem had gered uit de greep van ál zijn vijanden’. Maar dan vinden we nog een bijzondere toevoeging: ‘en uit de hand van Saul’. Waarom is dat? Saul wordt hier gezien als de macht achter al de vijanden, het gaat profetisch om de satan. En Saul is een beeld van de antichrist, de komende dictator van Israël, die de tempel te Jeruzalem zal herbouwen. Dat is ons onderwerp nu niet, maar het gaat hier om de eindoverwinning over de satan. Dat is de diepere betekenis van de uitdrukking ‘uit

de hand van Saul'. Het is de eindoverwinning over de boze, nadat 'beken van Belial' de getrouwen hadden overvallen (Ps. 18:5).

De belofte van Genesis 3

We zijn meerdere namen voor de satan. In Openbaring 12 vind je vier namen: het is de bloeddorstige 'draak', de 'oude slang', de 'duivel', en de 'satan'. Dat tekent vier aspecten van hem. En hier in psalm 18 vind je een andere naam: Belial, of de verderver. Dat betekent: hij die alles kapot maakt. Kijk eens naar de bombardementen in Oekraïne, in Israël. Waar komt al die ellende vandaan? Het is het werk van de verderver, die maakt alles kapot. Kijk eens naar ellende binnen gezinnen, binnen gemeenten, onder broeders en zusters, daarin herken je de vingerafdruk van de satan. Hij is de verderver, en hier zien we dus de strijd tussen Christus en de satan. Dat hebben we ook gelezen in Lukas 11, dat Hij de sterke heeft overwonnen.

Als we dat willen begrijpen, moeten we eigenlijk teruggaan naar het allereerste begin en dat vind je in Genesis 3 vers 15. Dit staat in de kerk wel bekend als de zogenaamde moederbelofte. Het gaat hier om dit ene aspect van het werk van de Heere Jezus ten aanzien van Zijn overwinning over de oude slang, van wie Hij de kop heeft vermorzeld. Want het werk van de Heer is net als een diamant met veel zijden. Die zes psalmen heb ik net genoemd, waarin Christus naar voren komt, maar er zijn veel meer Schriftplaatsen. Eén daarvan vind je in Genesis 3, waarvan de vervulling plaatsvond op het kruis, waar wij Zijn diepe lijden zien. Daar werd een oorlog gevoerd, tweeduizend jaar geleden, in de volheid van de tijd; en die oorlog was al aangekondigd in Genesis 3:15.

De mens had gezondigd, en heeft de schepping in de hand van de satan prijsgegeven. Vanaf dat moment wordt de satan genoemd: de overste van de wereld. Vanaf dat moment heeft hij het recht op deze wereld. Hij kon zelfs in Mattheüs 4 tegen de Heere Jezus zeggen: Buig voor mij neer, dan zal ik al die koninkrijken van de wereld aan U geven. Christus zegt dan niet: daar heb je geen recht toe. Satan had wel het recht ertoe. Waarom? Omdat de satan de mens had verleid en had overwonnen. God heeft toen het oordeel geveld en wat heeft Hij gedaan? Altijd na het oordeel volgt de genade. Achter de wolken schijnt de zon. Dat is wat je ziet in Genesis 3, waar God spreekt over het oordeel over de slang, en over de mens. Hij zegt tegen de slang: Ik zal vijandschap zetten tussen u en de vrouw. Er is dus oorlog tussen de vrouw en de satan, tussen haar Nageslacht en dat van de slang. Dit zal u de kop vermorzelen, en u zult Het de hiel vermorzelen.

Een slang is gevaarlijk. Dan praat ik niet over wurgslangen, maar gewoon de giftige slangen die je hebt in het Midden-Oosten, de adders. Denk ook aan het woord 'adderengebroid'; en adders zijn giftig. Als je kijkt naar de slang, dan ben je bang voor de beet van de slang, want die is giftig en dodelijk. Maar dan zegt God: de kop van de slang zal vermorzeld worden door het Nageslacht van de vrouw. Welnu, dan kan hij niet meer bijten. Hij kan nog wel kronkelen, en dat zie je ook in het Nieuwe Testament. We hebben nog te maken met de listen van de satan: hij kronkelt nog, maar zijn macht is tenietgedaan.

De hiel van de Messias verbrijzeld

Maar wanneer gebeurde dit, dat de kop van de slang werd vermorzeld? Welnu, dat lees je hier als een profetische uitspraak, wanneer God zegt tegen de slang: 'Dat zal u de kop vermorzelen, en u zult Het de hiel vermorzelen' (Gen. 3:15). Dat is eigenlijk een bijzondere tekst. Ja, wat betekent hier de hiel, oftewel de verzenen, oftewel de enkels. De slang bijt wel in de enkel, en dan wordt die 'vermorzeld' en komt er een einde aan je wandel. Wat betekent dat? Wel, ik heb een keer jicht gehad en ik was zo bang dat het in mijn enkel zou komen; en toen mijn enkel een beetje pijn deed heb ik meteen stevige middelen gebruikt; want als je enkel wordt verbrijzeld of kapotgaat, dan kun je niet meer lopen.

Dat is de betekenis hier van 'de hiel verbrijzelen'. Je kunt niet verder lopen. In het Hebreeuws betekent het woord wandelen eigenlijk: leven. Een Jood zegt niet: ik leef met God, maar: ik wandel met God. Henoch wandelde al met God (Gen. 5:24). Dat was geen wandeling in de tuin. Nee, hij leefde met God. Noach wandelde ook met God (Gen. 6:9). En tegen Abraham zei de Heere: 'Wandel voor Mijn aangezicht en wees oprecht' (Gen. 17:1).

In nieuwtestamentische taal is dit: Ik wandel in het licht. We zingen ook: Ik wandel in het licht met Jezus. Dat is beeldspraak natuurlijk, het betekent 'leven'. En dat niet alleen, het is wandelen met welbehagen, met God, uit liefde voor God. Het is het wandelen van twee mensen die elkaar liefhebben, die samen optrekken. Dit woord 'wandelen' is een heel bijzonder woord. Het wordt als volgt weergegeven in de Septuaginta: Henoch *behaagde* God (Hebr. 11:5). En dat betekent dat hij voor zijn genoegen met God wandelde, uit liefde. Wandelen met je geliefde is geen straf, dat doe je graag. Wandelen met je geliefde Heer en Heiland is geen straf, het is een voorrecht.

En hier lees je van de Zoon van God, van het Zaad van de vrouw, dat Zijn hiel zou worden vermorzeld. Dat betekent dat Hij zou sterven. En hier staat niet 'het zaad

van de man'. Alle mensen zijn het zaad van de man, behalve Adam. Adam is rechtstreeks door God geschapen, maar de rest van het nageslacht van Adam en Eva is het zaad van de man. Maar hier lees je over 'het zaad van de vrouw'. Dat is een verwijzing naar Christus, als geboren uit de maagd Maria. Maar Zijn hiel werd verbroken, of verbrijzeld. Dat betekent: Hij zou vroegtijdig sterven, Zijn leven werd afgesneden. In Psalm 102:25, de laatste van die lijdens-psalmen lees je dan ook het gebed: Heere, neem Mij niet weg op de helft van Mijn dagen, in het midden van Mijn jaren.

Ik heb net gezegd, de leeftijd van een mens is normaal gesproken zeventig jaar, als je heel sterk bent tachtig, misschien negentig. Maar zeventig is normaal. 'Neem niet weg op de helft van Mijn leven'. De Heere Jezus is nog geen vijfendertig jaar oud geworden. Hij was drieëndertig, en toen is Hij gestorven. Maar weet je wat zo wonderlijk is? Het moment dat Hij stierf, is ook het moment waarop de kop van de slang werd vermorzeld. Dat is iets wat we moeten onthouden. Ik draai het nog om: zonder het sterven van Christus is de kop van de slang *niet* vermorzeld. Toen Hij stierf op het kruis, heeft Hij de macht van de satan en de macht van de dood tenietgedaan. Toen heeft Hij de overwinning behaald.

Wat dat betreft is Openbaring 5 overduidelijk. Het gaat daar om de boekrol en zijn zeven zegels, in verband met de 'lossing' van de aarde. Toen heeft één van de vierentwintig oudsten gezegd tegen Johannes: Ween niet, want er is iemand waardig bevonden om die boekrol te openen. De leeuw uit de stam van Juda heeft overwonnen. En hij keek naar de leeuw, maar er stond een Lam. Het is geen grap, de leeuw is een lam. De leeuw uit Juda heeft de overwinning behaald, maar hoe heeft hij dat gedaan? Het Lam stond als *geslacht*, want door de dood heeft Hij de overwinning behaald. Dat is het antwoord, het geheim ook van de zogenaamde moederbelofte. Door Zijn dood heeft Hij de macht van de satan verbroken.

Dat is het vergezicht dat God ons laat zien. Daarom kunnen we ook zingen: dwars door de dood neemt Hij ons op. Christenen zijn bijzondere wezens, want wij beschouwen de dood niet meer als de macht die het laatste woord heeft. In het Nieuwe Testament wordt het levenseinde genoemd 'ontslapen' of 'inslapen'. Dat betekent: als ik 's avonds ga slapen, verwacht ik normaliter dat ik de volgende dag weer mijn ogen opendoe. Ontslapen voor een christen betekent: Ik ga sterven, ik doe mijn ogen dicht en ik doe ze weer open en dan ben ik aan de andere zijde van de dood, bij Christus. Met Christus te zijn is verreweg het beste. Kun je je voorstellen dat Paulus zegt: dat is winst? De dood is niet gezellig, maar hij heeft zijn angel verloren. De dood is de poort geworden naar de heerlijkheid.

De kop van de slang vermorzeld

Dat is wat we hier zien: de satan heeft zijn macht verloren. Daarom zie je door heel de Bijbel heen pogingen van de satan om dit te verhinderen. Er zijn zoveel pogingen tot genocide op de Joden verricht, en zoveel koningen die gedood werden. In de tijd van Esther probeerde Haman al genocide te plegen op de Joden. Dat was een poging van de satan om de belofte van het Nageslacht van de vrouw te voorkomen. Ik heb net genoemd Mattheüs 4: de verzoeking in de woestijn. De derde van de drie verzoeken, die daar genoemd worden, was als volgt: Buig neer voor mij, dan zal ik de hele wereld aan U geven. Wat betekent dat? Dat betekent dat de satan zegt: U bent gekomen om te sterven en dan het koninkrijk te ontvangen. Maar U hoeft niet te sterven; er is een andere weg, die de weg van het lijden afsnijdt. Buig voor mij neer, dan krijgt U alles. Want de satan wist één ding: zonder het sterven van Christus zou zijn macht niet afgenomen, en zijn kop niet verbrijzeld worden. En dat wilde hij voorkomen.

Daarom zien we steeds pogingen van de satan om de dood van Christus te verhinderen. De Heere Jezus heeft drie keer, in Mattheüs 16, 18 en 20, aan Zijn discipelen verteld: de Zoon des Mensen zal gaan lijden en sterven. Maar op de derde dag zal Hij opstaan. En Petrus, die spontane man, riep toen uit: Heer, dat zij verre. En hij nam de Heere Jezus apart en onder vier ogen zei hij: Heer, dat mag niet gebeuren. Wat zei de Heere Jezus toen? Petrus, je hebt je vergist? Nee, Jezus herkende de verzoeker achter de persoon van Petrus. Hij zei: 'Ga weg, achter Mij, satan' (Matt. 16:23). Want dat was opnieuw een poging van de boze. De satan heeft de Heere Jezus drie jaar lang met rust gelaten, vanaf de verzoeking in de woestijn. Maar toen kwam hij terug via Petrus, en via Judas. Via Petrus om Hem in te fluisteren: Zoek een andere weg, zonder te sterven.

Het sterven van Christus

Het sterven van Christus is voor de satan een gruwel. Hij wil alles doen om dat weg te poetsen. Je kunt je ook wel voorstellen dat toen de Heere Jezus gestorven, begraven en opgestaan was, dat de boze alles wilde doen om dat te verdoezelen. Mattheüs 28 is daar heel duidelijk over. In het jodendom is de Heere Jezus wel gestorven, maar voor hen is Hij niet opgestaan uit de doden. Je leest in Mattheüs 28, dat de priesters en de Schriftgeleerden tegen de soldaten zeiden die het graf bewaakten: Hier is een heleboel geld, zeg maar tegen de mensen dat de discipelen Zijn lichaam hebben gestolen. Dat was een leugen, maar die is verbreid onder de Joden tot op vandaag. In elk geval wordt de opstanding van Christus niet geloofd in

het judaïsme. De orthodoxe Joden, die nu daar in Jeruzalem zijn, en ook hier in Antwerpen, met die krulletjes, die geloven niet dat Jezus is opgestaan uit de doden. En dat is een overwinning voor de satan; het betekent dat zijn macht ook niet is verbroken.

Maar dat is niet alleen zo in het judaïsme, het geldt ook voor de islam. De islam leert en dat staat letterlijk zo in de Koran: Men denkt wel dat Jezus gekruisigd is, en gestorven aan het kruis. Maar dat is een vergissing, God heeft iemand anders daar neergezet. Sommigen zeggen: Judas. Anderen zeggen: gewoon iemand anders. Maar Jezus van Nazareth is niet gestorven op het kruis. Daarmee zie je dat dit een duivelse religie is. Eigenlijk mag je dit niet hardop zeggen, maar zo is de realiteit. De duivel doet alles om de dood van Christus te ontkennen. Dat vind je dus in het judaïsme, maar ook in de islam; en vandaag de dag net zo goed onder 75% van de christenen die in de moderne theologie geloven.

De dood van Christus wordt dus ontkend. Als je bekende professoren in Nederland, zoals Kuitert en Wiersinga zou vragen of Hij letterlijk gestorven en opgestaan is, is het antwoord: Nee, Hij is niet opgestaan. Ik heb het zelf uit de mond van pater Grollenberg uit Nijmegen gehoord, een belangrijke theoloog in de katholieke kerk: Tijdens de opstanding zou je niets kunnen zien, het gaat alleen om het denkbeeld van de opstanding. Die gedachte is onder ons blijven leven, maar Christus is niet letterlijk opgestaan. Ik hoorde dat iemand in de zaal toen riep en protesteerde; maar wat ik wilde zeggen, is dat de satan echt alles doet om de dood van Christus weg te poetsen. Maar voor ons als christenen die geloven dat Hij letterlijk is opgestaan, is de uitwerking van het sterven van Christus dat wij met Hem zijn gestorven (Rom. 6). Toen Christus stierf, ben ik met Hem gestorven en is mijn eigen ik geoordeeld.

Maar die waarheid is in de christenheid niet populair, en het is ook één van de moeilijkste dingen in de praktijk van het leven. Want ook al ben je een gelovige, en je gelooft dat de Heere Jezus voor jou gestorven is, je eigen ik doden blijft toch moeilijk. Je hebt nog je eigen wil en je zondige vlees, en je bent zo eigenwijs als maar denkbaar is. Het is moeilijk om te zeggen: Heer, laat niet mijn wil, maar Uw wil gebeuren. Het probleem van de christenen is om echt te laten zien dat we met Christus gestorven zijn.

Ik leg dat altijd zo uit. Bij ons in Arnhem is een plein waar kinderen spelen en dan zitten ze vaak oorlog te spelen met geweertjes en zo in twee groepen. En als je dan hoort pang, ben je dood en mag je niet meer meedoen. Maar je hebt zo van die kleine kinderen, van drie jaar of vier jaar, die begrijpen de regels niet zo goed. Ze zijn 'doodgeschoten', maar ze blijven nog vrolijk doorgaan met anderen beschieten.

En dan zeggen de ouderen tegen de kleintjes: Ho, ho, je mag niet meer meedoen. Want je bent al dood. Zo zijn wij mensen ook dood. We zijn dood in onze misdaden en zonden.

Maar we doen net zoals die kleintjes, wij willen blijven meedoen. Die eigen wil en eigenwijsheid is één van de grootste problemen van christenen, de oorzaak van scheuringen, van problemen in de huwelijken. Overal, in vriendschappen, in de familie speelt die eigen wil een rol. We zijn moeilijk te corrigeren, net zoals Petrus. Hij zei: Heer, U mag alles doen, maar van mijn voeten moet u afblijven (Joh. 13). We laten ons niet snel corrigeren. Maar het is een kenmerk van een waar gelovige, dat als je accepteert dat Hij voor jou persoonlijk gestorven is, dat je ook leert aannemen dat je gecorrigeerd kunt worden. Dan mag je bidden: Heer, geef U mij de nederigheid dat ik mij laat corrigeren. Dat is de les van Johannes 13. Het is even een zijpad, maar wel een belangrijke praktische zaak; want dit is de consequentie van het sterven van Christus. Want het sterven van Christus betekent iets anders, het introduceert een *nieuwe* schepping.

Een nieuwe schepping

We hebben gezongen in lied 223 over Christus als de Schepper van hemel en aarde, maar laten we wel bedenken dat wie 'in Christus' is, een geheel nieuwe schepping is (2 Kor. 5:17). Er komt straks een nieuwe hemel en een nieuwe aarde, maar dat gebeurt pas na het duizendjarig rijk. Als christenen horen wij echter al bij die nieuwe schepping. Wij horen bij de nieuwe hemel en nieuwe aarde; wij zijn daarheen overgebracht in Christus, zodat wij hemelburgers zijn (Fil. 3:20). We leven hier wel, maar we horen hier niet meer thuis. Dat is overduidelijk. Wij horen bij de nieuwe schepping; en die nieuwe schepping, dat is de openbaring van de kracht van God.

Nu gaan we weer naar psalm 18. In psalm 18 zegt David: 'Ik heb U hartelijk lief, Heere, mijn sterkte (vs. 2). Hij is een beeld van Christus, de gezalfde Koning, Die God hartelijk liefheeft. Er is een liefdesverhouding tussen de Vader en de Zoon, maar dit woord 'hartelijk' hier is een bijzonder woord. Het betekent: ik heb U lief, en ik heb U hartelijk lief; dit is nog extra. En dat is wat de Heer Jezus ook zegt in Johannes 10. Er is een liefdesrelatie tussen God de Vader en God de Zoon, maar de Heer voegt eraan toe: 'Daarom heeft de Vader Mij lief, omdat Ik Mijn leven afleg, opdat Ik het weer neem' (vs. 17). Dat betekent: het sterven van de Heere Jezus op het kruis van Golgotha maakte de liefdeband tussen de Vader en de Zoon nog sterker!

Ja, we spreken nu over dingen die we eigenlijk niet kunnen begrijpen. Het is dat het zo in de Bijbel staat, daarom herhaal ik het; maar we zullen het nooit kunnen begrijpen. Maar David spreekt ook erover in psalm 18. Dat is wat hier staat in vers 2: 'Ik heb U hartelijk lief, Heere, mijn sterkte'. De kracht van God, zegt Romeinen 1, wordt zichtbaar in de schepping. Als je naar Zwitserland gaat en je kijkt naar die bergen, hoe groot is God dan. Je komt onder de indruk van Zijn eeuwige kracht en goddelijkheid. Maar er is een kracht, die dat nog ver overtreft en dat vind je in de brief aan de Efeziërs. Hier lezen we nauwkeurig hoe uitnemend groot Zijn kracht is ten opzichte van ons die geloven (Ef. 1:19).

Eigenlijk is dat een alles overtreffende trap, als je begrijpt wat ik bedoel. Het is alsof Paulus woorden tekortkomt om te laten zien hoe groot de opstandingskracht is, die God bewezen heeft in Christus en die nu ook in ons werkzaam is. Het is zo onvoorstelbaar groot. Het is naar de werking van de macht van Zijn sterkte, die Hij gewerkt heeft in Christus door Hem uit de doden op te wekken (Ef. 1:20). Toen God Christus uit de doden opwekte, is er een kracht openbaar geworden, die groter is dan Gods kracht in de schepping. Er zijn mensen die zeggen: ik hoef niet meer naar een samenkomst te gaan. Ik kijk gewoon naar de schepping, ik bewonder God in de natuur. Nu, je kunt wel Gods kracht zien in de schepping, maar de kracht waarmee Hij ons gaat verlossen is niet in de schepping te vinden. Die zie je alleen op het kruis van Golgotha, die zie je alleen als je de Heere Jezus ontmoet.

Dat is wat wij vanmorgen ook mochten doen, toen wij Zijn dood mochten gedenken. Toen werden wij bepaald bij die geweldige macht, waarmee Hij ons heeft gemaakt tot een nieuwe schepping. Hij heeft op dat moment ook de sterke vijand verslagen (Luk. 11). Hij heeft ons bevrijd van de banden van de zonde, van de dood, van de satan. Wij zijn verlost. Als de Zoon u vrijmaakt, dan bent u waarlijk vrij. Wij zijn vrij. En wij kunnen God nu weer loven en prijzen. Zo beantwoorden wij aan het doel waartoe God ons geschapen heeft. Weet u dat het een voorrecht is om God te loven en te prijzen? Als we straks in de hemel zijn, zullen we dan nog Bijbelstudie doen? Zult u een preek horen? Zullen we aan evangelisatie doen? Zullen we nog zorgen voor de armen? Nee, maar wat doen we dan? Zijn we werkeloos?

We zullen in de hemel Hem loven en prijzen op volmaakte wijze. Is dat alles? Ja, dat is het doel van God met de schepping en met de verlossing. Hij heeft ons geschapen tot Zijn eer. Daarom mogen wij daar zijn en zullen we Hem voor altijd prijzen. Laten we alvast daaraan gaan wennen. Anders ben je in de hemel zo onwennig. Ga meezingen, leren loven en prijzen. We mogen nu al zingen tot Zijn eer; en als we dat doen, dan spreken we tot God.

Trouwens, dat zegt psalm 18:1 ook van de dienaar van de Heere: van David, die een beeld is van de Knecht van de Heere in het boek Jesaja. David heeft de woorden van dit lied tot de Heere gesproken. Let op deze woorden. Het is een lied, maar bij dat lied gaat het niet om de melodie. Mensen zeggen soms: Ja, ik vind die melodie mooi. Maar als je een lied zingt, gaat het om de woorden, om de inhoud. De woorden zijn geen bijzaak. Daarmee spreek je tot God. Beseffen we wel, als we zingen met elkaar, dat je spreekt tot God en ook tot elkaar? Dat zegt Kolossenzen 3:16. Zingen is een bepaalde manier van spreken, je kunt het niet gewoon zeggen. Nee, want je bent zo ontzettend dankbaar en blij, je moet wel zingen. Als je blij bent, dan zing je van blijdschap. En dat is wat de Heere wil.

Dat is ook wat je ziet in de Bijbel. Het eerste lied in de Bijbel werd gezongen na de verlossing uit Egypte en de doortocht door de Rode Zee (Ex. 15). Dat was het eerste lied in de Bijbel, het lied van Mozes. En het laatste lied in Openbaring 15 is het lied van Mozes én het lied van het Lam (Openb. 15:3). Dat betekent dat we dan daarboven zijn, en wie kan zwijgen bij zo'n groot heil? 'k Heb geloofd en dáárom zing ik. Als ik niet had geloofd, zou ik niet kunnen zingen. Er is zoveel ellende, het is een treurige wereld waarin we leven. Hoe kun je zingen in deze wereld. Zingen kun je alleen maar, als je je oog richt op het kruis van Golgotha.

Eén aspect daarvan in psalm 18 is dat de satan is overwonnen. In psalm 22 zien we dat Christus ons tot God brengt. Vergelijk 1 Petrus 3:18, waar staat: Christus, de Rechtvaardige, is voor ons, onrechtvaardigen, gestorven om ons tot God te brengen. Wij denken vaak alleen aan de vergeving van de zonden, maar de verlossing houdt veel meer in. Door Zijn sterven zijn we heel dicht bij God gebracht. De verloren zoon dacht alleen maar aan eten en onderdak. Maar de vader wilde graag de relatie hersteld hebben. Zo wil God ons in Zijn armen drukken, dat is psalm 22. Psalm 31 toont ons het loon van de zonde, en psalm 69 nog meer van Zijn lijden. Het zijn allemaal aspecten van het heil, maar hier in psalm 18 gaat het om de overwinning over de satan. En om Zijn opstanding en straks Zijn verschijning, zie vers 31 en vers 44. Het resultaat is Zijn verheerlijking, dat Hij in het Vrederijk de Koning der koningen en de Heer der heren zal zijn. Dan wordt Filippenzen 2 vervuld, dat God Hem de naam gegeven heeft die boven alle naam is, opdat in de naam van Jezus alle knie voor Hem zal buigen en alle tong zal belijden dat Jezus Christus Heer is, tot heerlijkheid van God de Vader. Dat is het grote doel van God: Zijn verheerlijking. Dat zal Christus tot stand brengen, en dat doet Hij ook door ons heen.

Psalm 18 eindigt dan met de woorden: 'Daarom zal ik U, Heere, loven onder de heidenvolken, voor Uw Naam zal ik psalmen zingen' (vs. 50). Het is een werk, dat zo groot is. Daardoor heeft Hij ons verlost en gemaakt tot Zijn bruid, tot kinderen

van God. Daardoor gaat Hij Israël verlossen. Lo-Ammi wordt weer Ammi. Israël zal hersteld worden. De Messias is ook de Zoon van Abraham; en het nageslacht van Abraham zal dan tot zegen zijn voor alle volken, niemand uitgezonderd. Maar ook een zegen voor de schepping, want de hele schepping zal hersteld worden. En dan lees je in psalm 150 de oproep: Laat alles wat adem heeft, de Heere loven. De zon, de maan, de sterren, de engelen, alles en iedereen zal opstaan – net zoals bij het halleluja van Händel aan het slot van de Messiah –, en dat halleluja klinkt uit alle monden. Dat is onze verwachting, zo eindigen de psalmen en zo is ons vooruitzicht. Wat heerlijk, de overwinning is behaald.

Psalm 18 hebben we niet helemaal doorgenomen, maar dit geeft ons een indruk hoe groot het werk van Christus voor ons is. Hij is het waard om Hem lief te hebben, en om grootgemaakt te worden in deze wereld. We leven hier niet lang meer, broeders en zusters. Dat zeg ik niet vanwege mijn leeftijd, maar vanwege de tijd waarin wij leven. Zijn komst is nabij. De wereld snakt naar het einde, de wereld zucht en dan zegt de Heer tegen ons: Als u al die dingen ziet gebeuren, oorlogen en plagen, hef uw hoofd dan omhoog, want uw verlossing is nabij.

Bron: Bewerking van een toespraak gehouden te Rotterdam-zuid, najaar 2024

